

ס'עור אורחי מס' 113/69

חמ"י ללוידס פרנק ברדפורד אנד קו. לימיטד
(FRANK BRADFORD & Co., Ltd.)
באמצעות סקוריטס משרד לביטוח בע"מ נגד רמי לב, ור 2 אח'

בבית-המשפט העליון בשבת בבית-משפט לערפורים אורחים
[27.10.69]

לפני הנשיא (אגרוט), השופטים זוסמן, לנדוי,
ברנזון, קיסטר

חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 [סה"ח 251, ע' 112], סעיף 19.
בית-המשפט הפורץ דחה את טענת המערערים כי תביעת המשיבים נכס, עליה פוליסת
הביטוח שהוצגה המערערים, חייבת להידחה על-הסך בשל ההישגות לכל-אחת מהפוליסות
צורך-מסך, ובו נוסכם כי המערערים לא יורו אחרים עליה הפוליסה.... אחרי יום 12
חדש מאריך ארוץ הנזק, מסך זה לא נחתם עליה המשיבים.

בית-המשפט העליון מסך —

- א. (1) דין הקופה הארוכה או הקצה יחד האמורה בסעיף 19 לחוק ההתיישנות
1958, חל גם על התיישנות זכות מלווה.
(2) החזרה המתנה על תקופה ארוכה או קצרה יחד מאקבוצה בחוק ההתיישנות
גור, חייב להיערך באופן נטר מהנכס העיקרי, כי נקבעה הזכות המלווה, ואין זו
באמור החזרה המאריך את תקופת ההתיישנות או מקצרה בהנכס העיקרי.
(3) המסך הנפרד, הקובע תקופת ההתיישנות מסכמת במקום זו הקבועה
בחוק, חייב להיות תחום עליה הנזק שלפניו משמנת טענת ההתיישנות.

הערות:

לפירוט הנק, עיין-ג"מ 763/66 — מלכה פלוטס, ואח' נב. בניסין רחובות, פ"ד, כרך כב (2), ע'
182, 187 והק"ה 3 שם.

סקוריטס, סך כב. חלק שני, השכ"ט/תשל"ב-1969

(הנשיא (אגרונט)

פרעור ברשות על החלטת בית-המשפט המחוזי, חיפה (השופט א' שאול); מיום 4.2.69. כ"ה"א 72/67, לפיה נדחתה בקשת המערערים לוחות עלי-הסף. מטפת התיישנות, את תביעת המשיבים מס' 1, מס' 2 לשיפור נזק לפי שתי פוליסות ביטוח שהוצגו להם עליידי המערערים. הטרעור נדחה.

ד"ר ס' קלוג — בשם המערערים ;
י' בן-ישראל ר"י ענבר — בשם המשיבים מס' 1, מס' 2

פסק-דין

הנשיא (אגרונט): המשיבים הגישו לבית-המשפט המחוזי בחיפה תביעת כספית בגין שיפור של נזק, על-פי שתי פוליסות הביטוח שהתאזו להם מטעם המערערים. מצדם טענו אלה האחרונים, כי התביעה חייבת להידחות על-הסף בשל התיישנות. השופט המלומד דחה את הטענה ומסאן הפרעור שהוגש ברשות השופט. לדעתנו, הוא צדק בהחלטת זו.

לכל אחת משתי הפוליסות הנדונות היה מצורף מסמך הנושא את הכותרת "חוזה נפ" דר"י ובו כתוב (לפי הרגומו של השופט):

"בהתאם לדרישות סעיף 19 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, הוצטר ומוסכם בה — ביחס לתעודת הביטוח — בין המבוטח והחותמים כי:
(א) בשום פנים ואופן לא תוגיה העברה אחראית על-פי הפוליסה בעד הפסד או נזק כלשהו אחרי תום 12 חודש מתאריך אירוע של הפסד או הנזק אלא אם תתית הדרישה בגין הפסד או נזק כזה נושא של תביעת התלויה ועומדת בפני בית-המשפט מוסמך או כוררית מוסכמת . . . . ."

אין חילק על כך, כי המסמך האמור לא נתיים עליידי המשיבים, הגם שהוא אחזר בכל אחת משתי הפוליסות ונמסר למשיבים כיהוד עם הפוליסות. לא זו בלבד, אלא המסמך צורף לכתב-התביעה שהוגש לבית-המשפט. טעמו של השופט לרחיית טענת התיישנות מבוטס, בקיקרם של דברים, על עובדות אי-החיסות המסמך עליידי המשיבים.

סעיף 19 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, קובע לאמור:

"רשאים בעלי-הדין להסכים, בוחה נטרד בכתב, על תקופת התיישנות ארוכה מן הקבועה בחוק זה, ובתביעה שענינה אינה מקרקעין — גם על תקופת התיישנות קצרה מן הקבועה בחוק זה, ובלבד שלא תקצר מששת חדשים."

פסק-דין, כד כה חלק עלי, המשיבים/השופט

(הנשיא סאגרנט)

טענתו הראשונה של באיכות המערערים היא, כי סעיף זה, עליו הסתמך השיגש המלוי
 כדי לצורך טעמו הנזכר, אינו חל על המקרה הנדון. שכן הכתוב שם מדבר בהתיישנות
 דינונית ואילו הכתוב בהחזת הפרדי, נשוא ענינו, מדבר בהתיישנות הזכות המחוזית,
 שהוקנתה למשיבים בחוק הפוליטות. טענה זו אין כוונת לקבלת: ומה והמחוקק קבע כי
 כדי שתקופת התיישנותה של זכות התביעה הדינונית תהא ארוכה או קצרה יותר מהתקופה
 הקבועה בחוק, דרוש שבפליידין יסכימו על כך «בחזת נפרד בכתב». הרי כדי שיון
 התקופה הארוכה או הקצרה יותר כאמור, יהול גם על זכות מחוזית — על אחת כמה
 וכמה.

טענתו השנייה של באיכות המערערים היא, כי הדיבור «בחזת נפרד בכתב» הנזכר
 בסעיף 19, אין כוונתו כי החזת חייב להיות כתוב דוקא על-ידי כל אחד מהצדדים לחזת,
 ובלבד שתוא נערך בכתב והוברר שהם הסכימו לו. בענינו דאינו כי החזת נערך בכתב,
 הוא צורף לכל אחת משתי הפוליטות שנמסרו למשיבים, והם הניסו אותו לבית-המשפט;
 מסייע, שהם גילו דעתם שהיא מחייב אותם.

גם טענה זו אין לה על מה שהסמוך, כאשר המחוקק איפשר לצדדים, מכה סעיף 19,
 להתנות על תקופה שהיא ארוכה או קצרה יותר, מזה הקבועה בחוק, כי אז ברור, ראשית,
 שהיא קבע שהחזת על כך חייב להיערך באופן נפרד מההסכם העיקרי, שנעשה ביניהם
 ואשר בו נקבעה הזכות המחוזית, שהיא נשוא התביעה הנדונה; ומכאן, שתנאי זה לא
 בתמלא אם החזת בדבר וארכת תקופת ההתיישנות או קוצרתה רק אווכר בהסכם העיקרי,
 הנס שאין אנו אומרים שכן דמנע כי חזת ההתיישנות ייערך על אותו גליון גייר המכיל
 את ההסכם העיקרי, ובלבד שיערך בנפרד ממנו.

שנית, גם ברור שהתכוין המחוקק, כי חזת ההתיישנות ייעשה בצורה המגלה באורה
 הד-משמעי, כי הוא מחייב, כאשר לתקופת ההתיישנות, הנזכרת בו, את הגד שנגדו יספנו
 כי תביעתו התיישנה מכה החזת הדרך להכטיה זאת. ויא על-ידי השגת חתימתו של
 אותו צד, לא ייחכן ליהם למחוקק כוונת אחרת, שהרי מדובר כאן על תקופת התיישנות מוס-
 כמת הבאה במקום תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק, זאת אישרת, כי יש לפרש את המלים
 «ראשים בעלי-הדין להסכים» בחזת נפרד בכתב, וכו', פירוש קטנה כדי שלא יישאר
 מקום לספק כלשהו — זו הכוונת שיש ליהם למחוקק — כי אכן, גילו הצדדים דעתם
 ברורות לתאריך או לקצר את תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק, כיון שלא נתמלא התנאי
 בדבר חתימת הסמך הנרון על-ידי המשיבים, צדק השופט המלומד בהחלטתו לרדות את
 טענת ההתיישנות, כאמור.

אנו רוחים את הערעור ומזיזים את המערערים לשלם למשיבים את התנאות הער-
 צור בסכום כולל של אלף ל"י.

ניתן חזת, ע"י בהשח השיל (27.10.1969).

מסקרדי, כ"ד כ"ב, חלק שני, תשכ"ט/תשל"א 1969